

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI POŚWIĘCONY
SPRAWOM MIEJSCEM ORAZ ZAGŁĘBIA DĄBROWSKIEGO.

Przemierza wynosi: Rocznie rb. 6, półrocznie rb. 3, kwartalnie rb. 1 k. 50, miesięcznie kop. 50, wraz z przesyłką pocztową i odnośnikiem do domów. Zagrańca, za markami pocztowymi, dopłaca się miesięcznie kop. 40.

Ceny ogłoszeń: Za wiersz jednospaltowy lub jego miejsce: przed tekstem: k. 40, na 1 i 2 kol. p. k. 25, na 3 kol. p. k. 15. Drobne ogłoszenia po k. 5, a wyraz. Najtańsze ogłoszenie kop. 20. Ogłoszenie treści matrymonialnej o 50% drożej.

PRENUMERATE i OGŁOSZENIA przyjmują księgarnie, kantory i biura ogłoszeń w Częstochowie, Warszawie, Łodzi i miastach prowincjonalnych.

REDAKCJA i ADMINISTRACJA
Częstochowa, II-ga Aleja № 38—Telefon № 50.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 8—10 wieczorem. Rękopisów nadesłanych redakcja nie zwraca.

Print: w Zawierciu w księgarni p. Z. Habickiej i w Rakowie 6 p.

Cena pojedynczego numeru kop. 3.

2-ga Aleja № 38. — Tel. № 497.

TEATR „URANJA”

Program od soboty 31 Maja do poniedziałku 2-go Czerwca (włącznie.)

TAKIE BYŁO JEJ PRZEZNACZENIE

Wzruszający dramat życia w 3-ch częściach
MANIAK NA PUNKCIE MUCH — kom.
Wodospady na rzece Orange (Afryka) piękna natura
KRZESŁO DO WYNAJĘCIA — komiczne
Kwieciasty i wonny maj... — komedia
Nad program: **Szaniasty** bardzo ładny dramat w 1 cz.

NA SCENIE

pod artystycznym kierunkiem Stokowskiego
śla

MOMUS WARSZAWSKI

Składający się: z monologów, deklamacji, śpiewów solowych — duetów i kuleptów.

II-ga Aleja № 43. „ODEON” KRZEMIŃSKIEGO
Najstarszy w Królestwie
Telefon 4—77.
Program od soboty 31 Maja do wtorku 3 Czerwca 1913 roku (włącznie.)

OSZCZERSTWO

Wybitny dramat w 2-ch częściach w kolorach. Serja Br. Pathé.
Matkość bez taciłowych (komed. Ma. Lindere)
M. Sydney w Australii (z nat.)
Dziennik Pathé № 214b. Sprawy bieżące Kronika.
Akrobaci japońscy (cyrkowy)
Nad program: **Kronika Częstochowska z ubieg. tygod.** zdjęcie własne
Na scenie: **ZAŚTRZELONY** Farsa z francuskiego.
W FOTOPLASTYKONIE Saska Szmarcarja.

II-ga Aleja № 19. **TEATR PARYSKI** Kinematograf
Telefon 384.
Program od soboty 31 Maja do poniedziałku 2 Czerwca r. b. (włącznie)
Tygodnik Gaumont'a ostatnie nowości (z natury)
BLIŹNIĘTA (komedia)
CIE NIE SŁAWY Wybitny dramat w 2-ch częściach
Jezioro Traun 2 ga serja (zdjęcie z natury.)
Gawrosz na schadzce (bardzo komiczny)
NA SCENIE pod artystycznym kierunkiem F. Stróżewskiego
ZREKOWINY U DRUGAŁY Obrazek ludowy ze śpiewami w 1 odsłonie.

Szkoła Z. WIGURSKIEJ
Teatralna 31.
Zapisy rozpoczęte. Egzamina wstępne od 3—12 Czerwca Do pierwszego oddziału przyjmują się analfabeci. Egzaminów powakacyjnych w drugiej połowie Sierpnia

Obrazek z natury.
Cisza... Samotna wieczera... On, ona... Cisza... Spójrzcie tylko mówią tam: On—promienieje, ona—oniemiona
Teli cichutko się w jego ramiona
Błogiego nie chcą pójść sam na sam
Cisza... Całunek ust korale zwari
Cisza... Serc trzepot głuszy w piersi
Cisza... Namienionych uczuć milknie gwar
Cisza... Miłości zaraz pryska czar...
W pucharach prli się koniak Szustowa

Podaje się do wiadomości osób zainteresowanych, że podczas wakacji odbywać się będą codziennie przy **Szkole Komercyjnej** p. K. ANDRZEJACZKA zbiorowe korepetycje ze wszystkich przedmiotów i języków po bardzo umiarkowanej cenie. Zapisy na takowe przyjmuje codziennie Kancelaria szkoły.

„**POKOST**”
C. Ch. Szmidta w Rydze
oraz wszelkiego rodzaju
Farby i Gips
Poleca: Skład Materiałów Aptecznych i Farb „**WACŁAWA ORŁA**”
w Częstochowie, III Aleja 46.

5 pokoi
z kuchnią łącznie na mieszkanie prywatne biuro fabrykę lub szkołę do wynajęcia Adres: w Administracji Gości. 0336
Zginął paszport
Rozalii Zalechiewicz wydany przez gminę Wierszów powiatu Wieluńskiego go. gub. Kalisko. — 472—
Pokój
do wynajęcia Mikulajewska Nr. 12 m. 22. 000
Rower
dobry mało używany ku pieżar II-ga Aleja 39 Wacław. — 478—

Zakład Fotograficzny
Stanisława Trzcńskiego
z Warszawy
w Częstochowie,
ul. Panny Maryi № 62. III AI.
Zakład, otwarty codziennie od g. 10-ej r. do 5-ej pop. w Niedziele i Święta od godz. 12-ej rano do 5-ej p.p.

Całkowite urządzenie biurowe oraz kasa ogniotrwała do sprzedania od 1-go Lipca r. b. Wiadomość II-ga Aleja № 24 mieszkania № 1.

Letnie mieszkanie
w Bartkowiecach 1 w. od Stacji Kłomnice do wynajęcia zaraz 4 pokoje w parku Wiadomość na miejscu. 466

Pragnęlbym się zapoznać z panną młodą wyjątkowo ładną postawą dobrej rodziny w celu matrymonialnym Posag rzecz względna Jestem kawalerem lat średnich bogatym przemysłowym ziemiańskim z akademizmem wykształceniem. **Rzecz — traktuję serio** dlatego upraszam listów anonimowych nie wysyłać Fotografja pożądana (nawet bezimiennie) zwrot i dyskrete zapewnione. Oferty — Częstochowa poste-restante okazielowi storubłowi № 1830,72. P. S. Dzisiaj będę na koncercie w „Lutni”
Ważne dla pań Warszawski salon mody W. Krzyżanowskiej, został przeniesiony do sklepu ul. Dojazd Nr. 1.
Poleca najmodniejsze kapelusze po cenach umiarkowanych. 0181

PIWA-EXPORTOWE, PILZEŃSKIE, STOŁOWE, FENIA
K. SZWEDE — CZĘSTOCHOWA

Jedyny w Częstochowie
LEKARZ DENTYSTA
chrześcijanin
STEFAN BARYLSKI
Aleja II № 43 (Odeon)
Leczenie. Zęby sztuczne. Wyjmowanie bez bólu. Przyjmuje 10—1 i 3—7 p. p.

DENTYSTA
Roman FILIPOWICZ
CHRZĘŚCIANIN
II-a Aleja № 24 Telefon № 482.
Przyjmuje od 9—1 i od 3—7 po poł.

A. DĘBICKI
Geometra przysięgły
Teatralna 23 m. 14 parter telef. 602
Wykonują wszelkie roboty Mierulcze

Do sprzedania niedrogo:
a) rozparcelowane po wystawie kwadrat blisko Aleji po 110 do 150 kot. kioćki kwadr. b) dochodowe domy i place w Alejach i innych ruchliwych ulicach.
Częstochowskie Kaucjonowane BIURO KOMISOWE
S. BZOWSKI i J. DRESZER
2 Aleja № 33.

Firma w Częstochowie ul. Żelazna № 7 Telefonu 578.
BETON
Poleca: się z robotami i wyrobami betonowymi i żelazo-betonowymi jako to chodniki burty chodnikowe kregi studienne, żęby kanalizacyjne i t. p.
Po cenach przystępnych.

Pierwszorządny Zakład Artystyczny Rzeźbiarsko-Kamieniarski i Sztukatorski
Częstochowa Aleja III-cia dom **KRUSZYŃSKI i PROSZOWSKI**
Własny Egz. od r. 1887. Telef. 260
Fabryka posadzki cementowej na chodniki stołki mozaikowych oraz wszelkich wyrobów z cementu
Ceny Najprzystępniejsze

Gimnazjum Filologiczne Cz. Bagnieskiego

Szkoła № 10.

Od roku szkolnego pod kierunkiem prof.
W. Szudejko.
Egzamina wstępne przedwakacyjne od
20 Maja. 0484

„Czenstochower Tageblatt“

Wkrótce w Czenstochowie ukaze się pismo targonowe „Czenstochower Tageblatt“. W jakim celu? Moze w celu obrony zydowskiego „stanu posiadania“ w Czenstochowie?

Znając pisma targonowe, wydawane dotychczas w Królestwie Polskiem przez pp. Perca, Jackana, Cajtina, Sokolowa i pisma zydowskie wydawane po polsku, jak np. „Przegląd Codzienny“ p. Mendelsobna, mozna przeczec odgadnywać program nowej targonówki „Czenstochower Tageblatt“. Moze ona będzie pisala dla zydów w Czenstochowie to samo, co pisala dla zydów w Królestwie pp. Jackan, Perca, Cajtina, Sokolowa, Mendelsobna, Kempner w swych pismach: „Hajnt“, „Moment“, „Unser Leben“, „Przegląd Codzienny“, „Nowa Gazeta“ itd.

Domyślamy się, że zydzi w Czenstochowie pragną umocnić i rozszerzyć swój „stan posiadania“, pragną aby Czenstochowa pozostała zydowsko-polską i z bieglem czasu stawała się więcej zydowską, niż polską. Jackanowie, Perce, Mendelsobny chcą gwałtem przerobić Królestwo Polskie na Judeo-Polskę. Na dobre jest także przerobienie Czenstochowy na Czenstochau-Czenstochowa, gdyż na szczęście Czenstochowy nigdy nie będzie można zupełnie zrzydzić.

W Czenstochowie skupila się stosunkowo ogromna ludność zydowska. Mówię: ogromna, gdyż Czenstochowa jest miastem robotniczym, zatrudnia w swych fabrykach około 25,000 robotników, z których większość pracuje w przemyśle włókiennym, stąd zowią Czenstochowę zaczątkiem francuskiego Roubaix. Odliczywszy ludność robotniczą, wśród której niema prawie, a raczej są tylko jeńcy, zydowskiego proletariatu fabrycznego, mamy w Czenstochowie liczącą przewagę zydowskiej ludności, oddającą się handlowi, nad polską, przewagę zydów w dziedzinie wielkiego przemysłu nad polakami, przewagę liczącą inteligencji zydowskiej nad polską. — Gdyby w któremkolwiek mieście francuskim, tak ludnym, jak Czenstochowa, było tyłu zydów, ilu ich jest w Czenstochowie, cała prasa francuska uderzyłaby w dzwony alarmowe, nawołując francuzów do obrony przed niebezpiecznym zalewem zydowskim, powstawały kwestja zydowska, paląca jak ogień, patriotyzm francuski, który coüte que coüte rozstrzygałby ją. Albo zydzi zasmyliwaliby się z ludnością francuską, rozproszywszy się urzędnie po wszystkich departamentach Francji, albo też wywędrowaliby z Francji.

BELKI ŻELAZNE

BLACHY:
ŻELAZNE CYNKOWE
POCYNKOWANIE
RYFLOWANE

CEMENT I GIPS

TOW. AKC. „Ł. J. BORKOWSKI“

Czenstochowa, ul. Piotrowska — № 2, — Telefon № 70.

DRUT I GWOŹDZIE

SZRUBY - NITY
ORUCIA Z BIERZEGO METALU
ODLEWY ŻELAZNE

SMOLA I PAPA

TOW. AKC. „Ł. J. BORKOWSKI“

Czenstochowa, ul. Piotrowska — № 2, — Telefon № 70.

Wypadki

w Albanji.

(Koresp. własna „Gońca Czyst.“)

Wiedeń 30 maja.

Pisma wiedeńskie donoszą z Skutari: Komenda wojsk międzynarodowych, organizuje w dalszym ciągu wiedejskie lokalne w mieście Skutari. Nasamprzód zorganizowano wydział municypalny, któremu powierzono właściwą organizację miasta. Następnie założono trybunał policyjny. Prezydentem tego trybunału został oficer marynarki wojennej francuskiej. Instancją sądową wyższą, jest trybunał apelacyjny. Składa się on z oficera angielskiego jako prezidenta i trzech oficerów, włocho, austriackiego i francuskiego. Dyrektorem poczty jest oficer austriacki. Kontrolerem służby cywilnej został kapitan plechowy niemieckiej. Kierownikiem urzędu cłowego został oficer angielski, szkot rodem. Na urządzie telegraficznym widnieje do tej pory herb królestwa Czarnogórskiego. Przewiezienie transportu wojennego czarnogórskiego postępuje niesłychanie wolno. Czarnogórcy usprawiedliwiają to zwłokę brakiem odpowiedniej ilości koni i wozów.

Tudno wszczęć doniesienia gazet wiedeńskich, które oskarżają oficerów i żołnierzy czarnogórskich, że codziennie w okolicy miasta Skutari dopuszczają się rozmaitych nadużyć i wkradzież. Dnia 17 maja oficer czarnogórski miał zabrać trzy bardzo cenne konie we wsi Barbulisbi. Tego samego dnia żołnierze czarnogórcy w miejscowości Bregu e-Buenes wdarli się gwałtem do domu Malisiorów i zajął ich w ich wydziały broni. Malisiorzy wnieśli skargę do ambasadorów europejskich, poczem wysłano oficera czarnogórskiego do wsi, ażeby zbadał ten wypadek. Dnia 18 maja czarnogórcy napadli tuż pod Skutari proboszcza katolickiego Don Frano Karmę. Proboszcz, rodem albańczyk, dzięki znajomości terenu albańskiego szczęśliwie uniknął napadów czarnogórców.

Wreszcie dzienniki wiedeńskie utrzymują, że plemiona albańskie Hoti i Gruda powołały pod broń wszystkich członków owych plemion celem stawienia oporu czarnogórcom. Malisiorzy już otczyli twierdzą Decic, znajdujące się obecnie w rękach czarnogórców, ażeby uniemożliwić przewiezienie ciężkiej artylerji czarnogórskiej na wały i mury owej dawnej twierdzy tureckiej. A. N.

Dla znawców i rekonwalescentów

KONIAKI FRANCUSKIE
A. C. MEUKOWA
poleca: skład win
K. KRAKOWIECKI
II-ga Aleja № 24, tel. N. 235.

Madziarzy i Chorwaci.

(Koresp. wł. „Gońca Czyst.“)

Wiedeń 30 maja.

Pod naciskiem wypadków na Bałkanie madziarzy zdecydowali się znieść stan wyjątkowy w Chorwacji i Sławonii, Zrozumieli, że dalsze utrzymywanie stanu wyjątkowego w kraju, który był i jest zupełnie spokojnym, musiałoby zaszkodzić im samym oraz ich stanowisku w monarchji Habsburskiej. Dynastia bowiem niemogłaby żadną miarą pozwolić, ażeby po wielkich tryumfach stowianowszczyzny południowej na Bałkanie w Chorwacji i Sławonii panowały takie stosunki policyjnej administracji, jakie można podtrzymać wyłącznie w kraju świeżo zdobytym albo ustawicznie się buntującym.

Rząd węgierski postanowił jeszcze w maju dać dymisję komisarzowi królewskiemu Cuvajowi, który od kwartału bawi na urlopie. Zamiast komisarza królewskiego będzie zamianowanym ban, i tym samym będzie zniesiony stan wyjątkowy i będą wkręcone wszystkie urządzenia konstytucyjne. Nowy ban otrzyma dekrety przygotowane w czasie możliwie jak najkrótszym nowych wyborów do sejmiku i postaranie się o to, ażeby ten sejm był zdolnym do pracy.

Warto też przypomnieć, że stan wyjątkowy w Chorwacji i Sławonii panuje już od marca 1912 roku. Właściwym powodem zaprowadzenia stanu wyjątkowego była okoliczność, że sejm chorwacki zaprotestował przeciwko bezprawnym zarządzeniom rządu węgierskiego. Madziarzy na zewnątrz jako powód zaprowadzenia stanu wyjątkowego podawali okoliczność, iż sejm chorwacki uchwalił protest przeciwko dalszej przyznawaniu Chorwacji i Sławonii do Węgier. A. N.

„Damy i Huzary“

w Teatrze Polskim w Warszawie.

Po raz pierwszy ze sceny tego najpięknego dziś w Polsce Teatru Artystycznego — usłyszeliśmy Fredrę, a jeden z najwytrawniejszych znawców teatru Ignacy Baliński napisał w „Słowie“: „Tak powinien być wystawiony Fredro“. Włożono też w to wiele pracy. Mundury 13-go pułku huzarów Umieńskiego, sztyo według rysunków i pod okiem jednego z nas znawców wojsk polskich Br. Gembarskiego. W antrakcie wykonano pobjadki albańskie, marsz wojskowy z przed stu laty i poloneza a mol Ogilskiego.

W najdrobniejszych szczegółach obmyślone urządzenie pokoju w dworku

Szlachetne serce

POWIEŚĆ.

(Ciąg dalszy).

— Jakżeż prawem uważasz się mówić — krzyknął August w uniesieniu — że ja ukradłem? Jakto — dodał, postępując groźnie ku Gertrudzie — czy w istocie powazyłabyś się oskarżać mnie o to?

— Otóż czynię to! Alboż sądzisz, że kradzież moich pieniędzy to większa zbrodnia od kradzieży mego honoru, czem mi zagroziłeś?

— Ha! piekło! gdybyś ty nie była kobieta, nie zylałabyś ani sekundy po rzuceniu mi takiego oskarżenia w oczy — syknął August i usunął się nieco wstecz.

W tej chwili rozległo się silne pukanie do drzwi z głównego korytarza i głos Izabeli:

— Gertrudo! otwórz mi, muszę niezwłocznie mówić z tobą.

Do drzwi biblioteki zapukano również natarczywie; — tam radczyni zawołała:

— Gertrudo! Gertrudo! ojciec chce mówić z tobą, otwieraj natychmiast.

W chwili tak krytycznej, popchnął Edward drzwi od syplalni Gertrudy, która ujrzawszy go, zachwiała się i wyrzekła głosem drżącym od wzruszenia i bólesci:

Nauczycielka

z kilkoletnią praktyką przyjmie kondycję lub lekcje w okolicy lub samej Czenstochowie. **Wymagania skromne.** Wiadomość w redakcji w godzinach wieczornych od 8 ej — 9 i pół.

— I on tak! Nie zwyczajnie na ten wykrzyknik, przeszedł Edward mimo brata i Gertrudy do drzwi, do których dobywała się Izabela. Były one zamknięte i kluczy wzięty z zamku.

— Otwieraj natychmiast zonie swojej — rzekł Edward tonem rozkazującym do brata.

August dobył klucza z kieszeni i podał go bratu w milczeniu. Wyłożył ten znawca świata i ludzi, lekomyślny szuler, był w tej chwili tak dalece pomieszan, że stał jak wmurowany w ziemię. Zjawienie się brata, obwinienie o kradzież haniebną — wszystko to składało się na straszliwy jakiś cios, pod którym niegwałtownie zapadł w ziemię i spoglądał z obawą ku drzwiom, jakby trwając się ich otwarcie.

Edward stał milczący, patrzył po obecnych, ale nie był w stanie wydobyć z siebie słowa.

— Cóż cię o tej porze sprowadza tutaj, biedna moja Izabelo? — spytała Gertruda. Czy ci się coś stało?

— Chciałam widzieć się z mężem, bo wiedziałam, że on tu jest — rzekła Izabela i zbliżyła się do Augusta zagadawszy:

— Z jakiego powodu zamknęliście się tutaj ty i brat twój z Gertrudą?

— Zaraz ci to wyjaśnię — odparła Gertruda — tylko otwórz drzwi ciotce.

Rzekłszy to, pobięła do gabinetu, Izabela tymczasem upadła prawie bezsilna na krzesło.

— Tu się coś strasznego dzieje! — zawołała Izabela boleśnie. Wiem, że tu idzie o moje szczęście, chociaż chcę cię oszukać. O! że też niema ani jednej żywej duszy, która by mi prawdę powiedziała!

— Być może — odpowiedział Edward również blady, jak brat jego — może dożyjesz dnia Izabelo, w którym załóżą cię, żeś dowiedziała się tej strasznej prawdy.

W tej chwili powróciła Gertruda a za nią radczyni.

— Chciałabym się nakonec dla ciebie ciocią zyczliwie sobie mówić z mną i wejść koniecznie do tego pokoju? — spytała Gertruda, a ciemne jej oczy błysły wyższym ogniem. — W tej chwili nam tak ważne sprawy do załatwienia z obecnymi tutaj, że nie mogę odkładać tej rozprawy.

Radczyni spojrziała zaniepokojona i rzekła:

— Ojciec twój nie wołał cię, lecz ważny powód skłonił cię do posłuszenia się jego imieniu.

— W takim razie proszę ciocię odłożyć oznajmienie mi tego powodu do jutra, nie przeszkadzać teraz i wrócić do swej syplalni, za co będę niewymownie wdzięczna.

Radczyni posiadała na tyle roztropności, że odszła bez protestu, poznała bowiem po obecnych, że idzie o coś ważnego.

Po odejściu ciotki, uniosła Izabela strapiłą głowę i rzekła:

— Ja chcę i muszę wiedzieć, co za przyczyna Gertrudo, tej schadzki w twoim pokoju i o tej porze?

— Przyczyna — odpowiedział Edward surowo — jest kradzież, która...

Zanim zdolał skończyć myśl, Izabela rzuciła się nagle i padła bezprzytomna na sofę.

Edward pobiegł ku niej, chwycił ją za rękę wychudzoną i wycedził na wpół do siebie:

— O! nieszczęśna! ona jest współwinną!

Jakkolwiek słów tych nie dosłyszeli ani August, ani Gertruda, wpadły one jednak w ucho na pół omdlałej Izabeli, która jakby galwanicznym prądem uniesiona, podniosła głowę i patrzyła prosto w oczy Edwarda wypowiedziała wyraz: —

— On nic nie winien, ja jestem złośliwym! August nie wiedział o moim występkach.

Izabela wyczerpała rezerwy siły, ażeby oczyścić męza od zarzutu, w tej chwili jednakże padła napowrót prawie bez ducha.

Przerazenie wywołane jej wyznaniem zatępiło jej w tej chwili przestrachem, gdy ją ujrano w mdłościach. August pobiegłszy ku zonie, upadł przy niej, równie mocno bezsilny, wysłony zapewne wrzellanami.

Edward pierwszy odzyskał krew z mą.

(d. c. n.)

majora było jakby w muzeum zachowany model ówczesnej stylizacji. Kazimierz Ehrenberg w „Kurjerze Porannym” pisze: „Zapełniony teatr bawił się doskonale, składając dowód, że miłość dla Fredry netylko wśród dzisiejszych słuchaczy nie wygasła, ale że bodaj umiemy go dziś lepiej słuchać i wyżej cenić, niż pokolenia poprzednie”. „Kurjer Warszawski” piórem Wł. Rabskiego zaznacza: „Teatr Polski dał sztuce Fredry godną oprawę, a artyści grali mocno, z brawurą”. „Goniec Warsz.” zaznacza: „Wystawienie sztuki było godne pierwszorzędnego sceny polskiej. Tyle widać było w tem pletymu dla sztuki dramatycznej polskiej i głośnego imienia autora, tyle staranności i drobiazgowości nawet ścisłości w wystawie”. „Gazeta Warszawska” poświęca obryzm artykół tej premierze zaznaczając, że w wystawie i reżyserji Teatru Polskiego znać świadomości wysokiej odpowiedzialności artystycznej wobec utworu największego naszego komedjopisarza.

„Zapytania” w Dumie.

Półrządowa „Rossija” dowodzi, że Duma nadużywa swego prawa robienia „pytań” na zasadzie art. 40 „Te czyni, które uważane są przez Dumę za niezgodne z prawem, rozwiązane są w formie interpelacji. Lecz co to są „pytania”, jak chciałyby je wprowadzić praktyka Dumy? Nieraz są to zamaskowane interpelacje, mianowicie wtedy, kiedy sama Duma uznaje, że do interpelacji w ścisłym znaczeniu tego słowa nie ma podstaw. Niekiedy jest to tylko powód do rozpoczęcia dyskusji nad sprawami, nie będącymi na porządku dziennym, lub nad oświadczeniami, które nie dotyczą bezpośrednio spraw, rozstrząsanych w Dumie. W żadnym z tych wypadków do postawienia „pytania” nie ma podstawy prawnej, a zatem rząd nie jest obowiązany dawać wyjaśnień.

Jeżeli przypuścimy, że Duma w każdej chwili ma prawo żądać od rządu wyjaśnień w każdej sprawie, to, po pierwsze, gdzie granice kompetencji Dumy? Po drugie, czemu takie prawo przyznać od prawa Dumy brać bezpośredni udział w rządzeniu państwem? Byłoby nie tylko objawem pewnego wpływu na bieg rządów, ale i urzeczywistnieniem władzy wykonawczej. Na przykład, miałyby miejsce takie wypadki, kiedy zwrócone do rządu „pytanie” miało na celu skłonienie rządu do powzięcia danej decyzji w sprawach, które nie były właściwe do Dumy. Kto przyjmie taką zasadę, ten musi uznać i dalsze jej skutki, a zatem i możliwość „pytań”, bezpośrednio związanych z zadaniami władzy wykonawczej.

Ze słów powyższych widać, że jesteśmy w przededniu nowej walki pomiędzy władzą prawodawczą a wykonawczą.

WYSTAWA SZTUK PIĘKNYCH

w Częstochowie, Teatrna 11, otwarta codziennie od g. 11 do wiecz. w sobotę, nie dziele i święta do 8 w

nego, z po-Bernardyńskiego, z Czwartku i Kallnowskiego.

Gości dzisiejszej powita na stacji Herbsko-Kieleckiej sezonowa orkiestra pod batutą p. Męzki, która też i przeprowadzi ich przez miasto aż w mury bazyliki Jasnogórskiej. U stóp klasztoru podnieśliśmy przemówieniami witać będą wiernych lubliniaków dwaj ojcowie pałulni.

Otwarcie Wystawy ks. Poniatowskiego.

Wczoraj w południe nastąpiło otwarcie niezwykle atrakcyjnej Wystawy obrazów związanych z życiem ks. Józefa Poniatowskiego, sprowadzonej z salonów Richlinga z Warszawy gdzie cieszyła się olbrzymim powodzeniem ścigając niezliczone tłumy warszawian. — Należy przypuszczać, że i Częstochowa nie pozostanie w tyle—bowiem Wystawa zasługuje na zwiedzenie tak pod względem treści jak i wysocy artystycznej jakości obrazów.

Wystawa mieści się w dwóch pokojach.

Pierwszy salon, wspaniały pod względem dekoracyjnym, mieści dłał retrospektywny, zawierający obraz jednego z nestorów malarstwa polskiego Januarego Sachodolskiego oraz portret księcia Józefa pendzia Józefa Grassiego, własność mecenasa Patka z Warszawy, szychy, plaskorzeby, brzozy itp. Całość uzupełniona antycznymi meblami i obrazami nader estetycznymi.

Drugi salon odzwierciedla nam ks. Józefa—jako źródło natchnienia dla art. malarzy spóczesnych—a więc widzimy tam pło paryskiego batalisty Chelmskiego—„Ofiary”, własność K. Jerzmanowskiego z Błejwa, wartości 5,000 rubli, St. Bagieńskiego—„Zołnierze austriaccy w niewoli”, kolorowe kartony starożytnie p. t. „Bagateli” A. Gawińskiego, Tańskiego. „Wydobyć zwłok księcia Józefa” i wiele innych.

Na bardzo dobrych pomysłach zdobyła się dyrekcja Wystawy, zamykając, całość serji obrazów „Książę Józef Poniatowski” rzeźbą o wysokiej wartości artystycznej „Skala smutku”, St. Chrzastowskiego, symbolizującą duchowy stan Polski po przeszłości „górnej i chmurnej”.

Poza tem mała salka mieści pło Ciesielskiego, Jabczyńskiego, Trzcifskiego, Bagieńskiego i Lindemana, tworzące całokształt p. t. „Miasta polskie”. Z obrazów dawnych, jako zasługujących na szersze spopularyzowanie pozostawiono — „Kwiaty” Wyczółkowskiego, „Gazde” Augustynowicza, „Pożyczkę” Lenca i rzeźby Dunkowskiego.

felg.

Telegramy.

Zdrowie Ojca św.

Rzym 30. Papież przyszedłszy zupełnie do zdrowia, odbył zwykłą przechadzkę w ogrodach watykańskich.

Hojne dary.

Lublin 30. Ziemianin Erazm Plewiński podarował tutejszemu Tow. rolniczemu majątek ziemski Felin, wartości 200,000 rb. na założenie szkoły lub kursów rolniczych.

Wdowa po profesorze p. Karpińska ofiarowała rb. 1,000 na stypendja rolnicze przy kursach należycowkich.

Rezume glosy.

Białogóro 30. W Skupczyne podczas obrad nad deklaracją Paslicza, poseł Mariniowicz oświadczył, że związek bałkański rozpadł się, Europa traci wiary w polityczną dojrzałość narodów bałkańskich. Mówca nie wierzy, aby Bułgaria napadła na Serbię z powodu kilku kilometrów gruntu i spodziewa się, że mądra polityka króla Ferdynanda zadecyduje ostatecznie o utrzymaniu związku bałkańskiego. Poseł Trekwicz zalił się, że z powodu nacisku Austrii, Serbja została odwołana od zdobytego wybrzeża adriatyckiego i zadał zawojuowanej przez Serbię części Macedonii.

Bandytyzm syberyjski.

Czyta, 30. Na przejeździe stacji Tarbagataj złoczyńcy zatrzymali pociąg pocztowy i po odczuciu wagonów pocztowego i bagażowego, ograbili wagon pocztowy i jednego urzędnika kolejowego bandyci zranili; pasażerowie nie mogli się ruszyć ze swych miejsc pod groźbą strzał.

Z pobliskiej stacji wysłano do Tar-

bagataja zandarmów i uzbrojonych robotników do fabryki Petrowskiej.

Powódź na Syberji.

Jakuck, 30. Rzeka Lena jest wolna od lodu. Powódź zatopila siedliska koczownicze Jakutów.

Za zabójstwem rowirowego.

Warszawa, 30. Wojenny sąd okręgowy skazał Komorskiego i Nowaka, oskarżonych o zabójstwo rowirowego i o zamach na innych policjantów, na 20 lat ciężkich robót.

Kolej bagdadzka.

London, 30. W Izbie gmin Grey mówił o stanie rzeczy na Bałkanach i wspominał o kolei bagdadzkiej. Rząd angielski opracował projekt umowy z Turcją i spodziewa się pomyślnego jej załatwienia.

Duma państwowa.

Petersburg, 30. Duma obradowała nad budżetem ministerjum spraw wewnętrznych. Przemawiał Aleksandrow, twierdząc, że tragizmem życia w Rosji jest wydawanie środków materialnych nie na rozwój Rosji, lecz na ograniczenie wolności słowa, wolności związków, wolności indywidualnej. Mieszkańcy dzielą się na myślących dobrze i myślących źle. Projekt ustawy prasowej Aleksandrow określił jako dążenie ministerjum do zniszczenia wolnej myśli i twórczości narodu rosyjskiego.

W końcu powiedział Aleksandrow, że Rosja potrzebuje narodowego odrodzenia, w tym celu potrzebuje samodzielności zamiast stanów wyjątkowych i repressji administracyjnej.

Lempicki scharakteryzował politykę Rosji w Król. Polskiem. Polityka rosyjska dąży do zniszczenia kultury polskiej i rusyfikowania polaków; ministerjum spraw wewnętrznych jest wyobraźniem tej polityki, więc Koło Polskie głosować będzie przeciwko budżetowi tego ministerjum. Na to oświadczył Nowicki, że dąży się tym słowem rzeczywistego rządu stanu Lempickiego, który dostrzegł się tak wysokiej rangi, jadł chleb rosyjski, smutno więc jest słyszeć jego słowa. tembardziej, że Polacy w Polsce, oraz Koło polskie w Dumie nie postępują zawsze lojalnie (sic!).

Szyldkewicz (póździernikowiec) twierdził, że ministerjum spraw wewnętrznych jest przeniknięte duchem policyjnym, który też zaczyna przenikać do ministerjum sprawiedliwości i do duchowieństwa, są to objawy zagrażające bezpieczeństwu publicznemu. (Okłaski w centrum i na lewicy).

O traktat pokoju.

London 30. „Agencja Reuters” donosi, że Grey zaprosił wszystkich delegatów bałkańskich na zebranie w dn. 31 b. m. o godz. 12 i pół w południe w pałacu Saint James w celu podpisania traktatu pokoju. Grecja i Turcja postanowiły podpisać traktat.

Cotylnia 30. Rząd czarnogórski polecił swym delegatom w Londynie podpisać traktat pokoju.

Sofja 30. Rząd bułgarski polecił Danewowi powrócić do Sofji po podpisaniu traktatu pokoju w Londynie.

300-lecie Domu Romanowów.

Petersburg 30. Najjaśniejszy Pan odjechał na uroczystości z powodu obchodzenia 300-lecia paowania Domu Romanowów w miastach: Włodzimierzu, Suzdalu, Nizszym Nowogrodzie, Kostromie, Jarosławiu, Rostowie n-D., Perekajawiu i Moskwie.

Ukraińcy w Galicji.

Wiedeń 30. W parlamencie austriackim ukraińiec Lewicki, przemawiając w sprawie uniwersytetu ruskiego i reformy wyborczej w Galicji, oświadczył, że rusini w Galicji powinni otrzymać tak szeroką autonomię, aby położenie rusinów w Austrii było zawsze lepsze od położenia rusinów w Rosji.

Zataru serbsko-bułgarski.

London 30. „Reuter” donosi, iż rząd angielski otrzymał telegram urzędowy z 31 b. m. Geszow i Paslicz spotkała się na granicy dla porozumienia się w sprawie zataru serbsko-bułgarskiego.

Sofja 30. Mowa Paslicza wywarła wrażenie oszołomające na rządzących syfer bułgarskiej. Szczególnie dziwnym wyda im się to wystąpienie Paslicza wobec jutrzejszego spotkania się przedsów gabinetu bułgarskiego i serbskiego. Sytuacja jest groźna.

Zwinstanowienie chińskiej burzy.

Gyryn 30. W prowincji giyryńskiej aresztowano wielu monarchistów, wykryto organizację terrorystyczną, która chciała wymordować wyższych urzędników administracji.

W Serbji.

Białogóro 30. W Skupczyne Paslicz odczytał expose, domagając się

rewizji traktatu serbsko-bułgarskiego i traktatów zawartych z innymi sprzymierzeńcami. Serbja straciła Albanię i jest z tego powodu poważnie poszkodowana. Straty winni ponieść wszyscy sprzymierzeńcy w równej mierze. Bułgaria przedłuża wojnę o 4 miesiące i naraziła przez to sprzymierzeńców na wielkie koszty. Paslicz oświadczył w końcu, że Serbja nie pozwoli nigdy na to, aby Bułgaria wciągnęła się kłosem pomiędzy nią a Grecją. Położenie na Bałkanach uważają tu za bardzo groźne.

Kafie i roboty zdunskie L. NIEPRZECKI i S-ka

w Częstochowie,
Teatrna 24, telefon 521.

Z Radomska.

(Koresp. własna „Gońca Częst.”)

— Loteria na straż.

W osadzie Sulmierzyce, w pow. Radomskim, w nadchodzącą niedzielę 1 czerwca na rzecz tamtejszej straży ognioch, staraniem prezesa i komendanta, urządzona zostanie „Loterja fantowa”. Sądzić należy, że okoliczni obywatele, jak i włościanie—poprą energicznie tę zabawę.

Jak nas informują, między innymi, zbieranemu fantów w Częstochowie zajęli się pp. W. Kwaśniewski i P. Kaletkiewicz, którym częstochowianie nie odmawiają ofiarności.

Pozadaniem jest aby i Radomsk wzięły przykład z gotowej zawsze na usługi społeczne Częstochowy.

A k r.

Z Myszkowa.

(Koresp. własna „Gońca Częst.”)

Dawno już okolica nasza tonęła w ciż, nie było tu wypadków krwawych. Dopiero we czwartek 29 maja około godz. 2 po południu strażnicy ziemscy zauważywszy dwóch znanych sobie przemytników, pragnęli ich zatrzymać. Gdy ci spostrzegli policję, zaczęli uciekać i zbiegli, gdyby nie energiczna pogoda i strzały dane za uciekającymi, z których jeden został zatrzymany, drugi dostał ranę szramu z dubeltówki w nogę, a gdy chciał dalej biec, drugim strzałem z mazurek położony został trupem na miejscu.

B. K.

KRONIKA.

KALENDARZYK

Dziś Aniela Petronelli
Wtorek Janiela Fortunata
Wschód słońca 3—27 Zachód słońca 8—9
Długość dnia 16—22 Przyrost dnia 8—48
Wiedomości Historyczne
1484 Władysław Jagiełło umiera w Gradku

— „Płacówka” dla pątników.

Zespół sceniczny przy Stowarzyszeniu Robotników Chrześcijańskich daje we wtorek 3 czerwca przedstawienie pod tytułem „Płacówka” B. Prusa po założeń cenach. Początek o g. 7 wiecz. Sztuka ta winna zainteresować uczestników kursów rolniczych, uczestników kompanji przychodzących na Jasną Górę oraz miejscowych miłośników sceny poważnej.

Dzisiejszy koncert „Lutni.”

Dzisiejszy koncert „Lutni” wywołał wśród fan muzykalnych naszego miasta duże zainteresowanie, zupełnie usprawiedliwione obfitym i doborowym programem.

Program

1. a) „Zgodnym chórem Bracia” — Spohr, odśpiewa chór męski; b) „Na ziemię spadł słońce” — Mendelssohn; c) „Hej-ze ioo”, d) „Ostatnia róża” — mel. lud., odśpiewa chór mieszany.
2. „Kulany Samsona” — Tetmajer, wywodzi prof. Ludwik Sobolewski.
3. a) „Serenada” — Gall; b) „Powiedzieć mi” — Moniuszko; c) „Ach jak smutno” — Zarzycki, odśpiewa p. Aleksander Wardela.
4. a) „Largo” — Händel; b) „Resignation” — Dancł, wykonają: p. Karol Wopaliński (skrzypce), p. H. Milek (organy) i orkiestra Lutni.
5. Symfonia H—mol—Schubert, odegra orkiestra Lutni.
6. Fragmenty z op. „Faust” — Gounod, wykonają: soliści, chór mieszany i orkiestra Lutni.

Początek o godz. 8 i trzy czwarte wieczorem.

— Wieczerz na wpisy.

Dziś, w sobotę 31 maja r.b. w sali Straży Ogniowej (Mikolajewska) odbę-

dzie się wieczór na wplys dla niezamożnych, aczennie pensji p. Jurkowskiej. — **Wieżor wypelnia dwie jednoktówki:** „Fatalista” Jaroszyńskiego i „Świeczka zgasła” Fredry, pod reżyserją amatora p. Tadeusza Orlińskiego. Nadto przy akompaniamencie prof. Powiadowskiego p. W. Zieliński odpiewa „Nie szukaj mnie”. „W głos serdeczna duma plynie”. Po przedstawieniu tańce.

— Ze szkoły muzycznej.

Przypominamy, że dziś w szkole muzycznej, pozostającej pod kierunkiem dyr. L. Wawrzyniowicza, odbędzie się egzamin z następujących przedmiotów: fortepian, organy, kapelmistrzostwo, zasady muzyki, historia muzyki, harmonizacja, rytuał dla organistów etc. Do Rady pedagogicznej zaproszeni zostali oprócz profesorów szkoły, wybitni muzycy i profesorowie pozamiejscowi.

— „Lekkomyślna siostra” w Strazy.

W niedzielę 1 czerwca o godz. 8 wieczorem w sali Strazy ogólnowej ochotniczej przy ul. Mikołajewskiej Nr. 23 grono amatorów odegra znakomitą 3-aktową komedję Włod. Perzyńskiego „Lekkomyślna siostra”.

— Zebranie Przemysłu Ludowego.

Ogólne roczne Zgromadzenie Członków Towarzystwa Popierania Przemysłu Ludowego w Królestwie Polskim odbędzie się dziś w sobotę 31 maja o godz. 8-jej wiecz. w Muzeum Rzemiosł i Sztuki Słowiowskiej przy ul. Chmielnej Nr. 52, w Warszawie. Zgodnie z § 24 um. ustawy, Zgromadzenie to jest prawomocne bez względu na liczbę zebranych osób.

— Wybory w gminach.

Dziś, 31 b. m., o godz. 11 i pół rano w gm. Olsztyn odbędzie się wybory Zarządu kasy pożyczkowo-oszczędnościowej.

— Ze Stow. kelnorów.

Dziś, w sobotę upływa termin wpłacania zalety składki członkowskiej, przeto ci członkowie Stow. kelnorów, którzy nie chcą być wykreśleni z listy członków proszeni są o uiszczenie zalety w godz. od 12-6 po połud. na ręce prezesa Stow., Szkolna 3.

Żydowskie ramy do obrzów.

Jednym z najbardziej rozpowszechnionych, a zarazem i najżywniejszych artykułów, sprzedawanych patnikom w budkach pod Jasną Górą — są ramy. O-braz kupuje każdy patnik, sprzedaje ich się o wiele więcej, niż książek i broszur bo te nabywają tylko umiaycy czytać, a obraz kupują nawet analfabeci, bo i tym wizerunek trafia do duszy. Obrazy te i oleodruk niezawiesz, ale często pochodzą od firm chrześcijańskich, ale ramy do nich są wyrabiane bismal wyłącznie przez żydów. Bywają smutne przyklady, że jeśli się zdarzy jakaś firma chrześcijańska, która zaczyna wyrabiać solidne ramy i sprzedawać je po sumiennym cenie, to nie może wytrzymać z żydowskiej konkurencji i upada.

Żydzi za to istnieją wygodnie posiadając po 2 sklepy z ramami pod Jasną Górą, i stąd zaopatrują w swój żydowski tandetny towar budki dewocyjne pod klasztorami. Naturalnie ramy te, zanim je patnik doniesie z Częstochowy do domu, pokruszą się i połamią, szkło niebale założone potłucze się, kaleczą sam wizerunek.

Jaka więc korzyść ma z tego patnik. Żadna. Korzysta natomiast trochę bandiarz dewocjonalniami, a głównie żyd-dostawca.

Przechodząc pod klasztorami, często widzimy tych żydów wystających przy budkach, co przykre robi wizerunek. Trudno tu winić owych dostawców, bo każdy chce sprzedać, ale pletnować trzeba tych, co handluja świętościami u wrót kościoła zawierając spółki z żydami. Z dwustu budek znajdujących się pod klasztorami mamy kilkadziesiąt numerów takich, które prowadzą interes z żydami.

Czy tak być powinno?

— Wyjaśnienie.

Od p. M. Chmielewskiego otrzymujemy z prośbą o zamieszczenie następującego wyjaśnienia:

Nie dzierżawiłem budki pod Jasną Górą od Magistratu częstochowskiego, lecz plac pod budką i jako swoją własność zabrałem, przed ukończeniem starego kontraktu z Magistratem. Prosiłem Magistrat w swym czasie o odnowienie kontraktu na tych samych warunkach, na drugie trzy lata, lecz nie mogłem podpisać z tej racji, że Magistrat bez mojej

zgody przesunął budkę na inne miejsce, za którą patnicy robili nieczyścioci. Bo w takich warunkach nie mógłbym sprzedawać pieczywa. Z pozowaniem (podpis) Marceli Chmielewskiej, właściciel plekarni.

Kursy rolnicze dla włościan w Częstochowie.

Staraniem Częstochowskiego Tow. Rolniczego odbędzie się w pierwszym tygodniu czerwca, a więc od poniedziałku 2 czerwca w Częstochowie przy zagrodzie wiejskiej sześciogodnie kursy rolnicze dla drobnych gospodarzy specjalnie przeznaczone.

Wykłady zajmą ogółem 6. 30 i obejmować w skróceniu będą: rolnictwo, hodowlę bydła, koni, mleczarstwo, warunki zdrowotne; weterynaryj, budownictwo, handel zbożem, rachunkowość i in.; dla uzupełnienia wykładów odbędzie się wycieczki do wzorowych gospodarstw okolicznych. Wykłady prowadzić będą okoliczni ziemianie wraz z miejscowym instruktorem, a poza tem specjalisti zaproszeni z Warszawy. Opłata uczyni 1 rb. od osoby, za co będzie już nocleg, śniadania i nauka zapewnione.

Wobec tak dogodnych warunków Zarząd Cz. T. R. spodziewa się, że rolnicy nawet dalsi pociągną licznie na kursy te i dlatego prosi o nadsyłanie wcześniej piśmiennych zgłoszeń w celu przygotowania odpowiedniej ilości miejsc (adres: Tow. Roln. w Częstochowie).

Kursy rozpoczyna się wotywa w kościele św. Zygmunta o g. 7 rano w poniedziałek 2 czerwca.

Program kursów rolniczych dla włościan.

Poniedziałek 2 czerwca: od g. 8-9 Wotywa u św. Zygmunta; g. 9-10 Zapisy uczestników; 10-12 Uprawa roli — Samowolki; 12-1 O oborniku — Zaleski. Wycieczka do Kiedrzyńska.

Wtorek 3 czerwca: g. 8-10 Nawożenie — Zaleski; 10-12 Uprawa roślin — Siemiński; 2-4 Narady delegatów Kółek Roln.; 4-6 Handel zbożem — inż. Mokrzyński; 7-10 Teatr.

Sroda 4 czerwca: 8-9 Hodowla bydła — Cygański; 9-11 O zdrowotności na wsi — dr. Nowak; 11-12 Mleczarstwo — Chrostowski; 12-1 Miernictwo praktyczne — Chrostowski. Wycieczka do Pierzchna.

Czwartek 5 czerwca: 8-9 Nawożenie roli — Łacki; 9-11 Budownictwo wiejskie — Tułuszkowski; 11-12 Żywnienie bydła — Chrostowski. Wycieczka do Kamienia.

Piatek 6 czerwca: 8-10 Ogrodnictwo — Zawadzki; 10-12 Hodowla koni — Brochocki; 12-1 Pielęgnowanie koni — Olszyski. Wycieczka do fabryki.

Sobota 7 czerwca: 8-9 Rachunkowość — Chrostowski; 9-10 Weterynaryja — dr. Baranowicz; 11-12 Zadrzewianie nieużytków — Krzeszkiewicz; 6 Pożegnanie i zakończenie. Wycieczka na Jasną Górę i do zagrody.

— Pozwolenie na cmentarz.

Gubernator piotrkowski pozwolił na założenie drugiego cmentarza w parafii Poczesa w gm. Kamienia Polska. — Cmentarz ten objętości dwóch morgów mieścić się będzie na gruntach mieszkańców wsi Rudnik Mały w pow. bezdziński.

— Jeszcze kinematograf.

Do kancelarii powiatu częstochowskiego wpłynęła prośba niejakiego Dyda Stępnia o pozwolenie na urządzenie kinematograficznych przedstawień aparatem systemu „Kok” przy ulicy św. Barbary.

— Telefon Częstochowa — Konopiska.

Naczelnik warszawskiego okręgu poczt i telegrafów na zasadzie okólnika głównego zarządu poczt i telegrafów z d. 28 kwietnia, st. st. 1909 r. za nr. 42 pozwolił p. J. Beldowskiemu na przeprowadzenie linii telefonicznej od centralnej stacji telefonicznej Częstochowy do kopalni „Konopiska” na przetrzcin 11 wiorst.

Aparat urządzony będzie w akc. tow. B. Hantke.

— Uniewinnienie.

Byłego wójta gm. Przyrów, Kacpra Warmuzińskiego oddanego pod sąd za rzekome nadużycia służbowe mocą wyroku piotrkowskiego sądu okręgowego uniewinniono.

— Z sądu okręgowego.

Sąd okręgowy piotrkowski przybył na kadencję wyjazdową do Częstochowy w następujących terminach:

sierpnia d. 5, 6, 7, 8, 9, 26, 27, 29 i 30; w październiku d. 27, 28, 29, 30 i 31; w listopadzie d. 24, 25, 26, 28 i 29; w grudniu d. 15, 16, 17 i 18.

— Z powiatu.

Pomocnikowi naczelnika powiatu częstochowskiego sekretarzowi gubernalnemu p. I. Zawadzkiemu, udzielono 2-miesięczny urlop, z którego zacznie korzystać za 6-8 tygodni.

— Rewizja gminy.

Wczoraj nacz. pow. częstochowskiego, Stęcula, dokonał dorocznej rewizji gminy Wancerczów.

— Wycieczka rolnicza.

We wtorek 3 czerwca przybędzie do Częstochowy wycieczka z Łukowa składająca się ze 100 osób członków kółek rolniczych. Wycieczkę tę organizuje Okręgowe Łukowskie Tow. Rolnicze. Na czele wycieczki przyjadzie instruktor Tow. p. Marjan Łopinski. Wycieczkowie zabawią w naszym mieście sześć dni.

Za zabójstwo Biernikowa.

Zabójstwo rewirowego policji częstochowskiej Biernikowa dokonane przed kilku miesiącami na Zawodzie podczas poszukiwania niejakiego Lisa, posadzonego o bandytyzm, o czym donosiłmy swego czasu na łamach naszego „Gońca Częstoch.” znalazło epilog przed kratkami warsz. sądu wojewódzkiego, który Stanisława Komorskiego i Wacława Nowaka za pomienioną zbrodnię oraz za przechowywanie dynamitu skazał na pozbawienie wszystkich praw stanu i zesłanie do robót ciężkich na 20 lat.

— Kradzieże.

Z mieszkania Karola Kolby (wł. Przystał) wyniesiono nocą pierzynę, 6 poduszek, palto męskie, dwie marynarki, spodnie, kamizelkę, dwie duże chustki, prześcieradło, 3 ręczniki, dwa kaftany i dwa fartuchy, ogólnej wartości 60 rb. Rzeczy te znaleziono o 360 kroków od mieszkania poszkodowanego w wsi Kostrzyna w gm. Przystał. O kradzież posądzono niejakiego Zwaka, który zbiegł.

We wsi Rembielec w gm. Lipie Józefowi Radkowi uprowadzono nocą krowę czarną, dziesięcioletnią, wartości 100 rb.

— Za rozbicie szyby.

Częstochowianin Wł. Kotowskiego za umyślnie rozbicie szyby w cudzym lokalu skazany został na miesiąc aresztu.

— Poszukiwani przez policję.

Policja częstochowska poszukuje oskarżonego o kradzież cenowych przedmiotów złotych i srebrnych, wartości 5000 rb. Karola Tenisona, urodzonego dn. 9 października 1884 r.; b. urzędnika z Mohilewskiej gub. Józefa Górskiego, oskarżonego o kradzież, oraz mieszkańców Tomasza — Moszka Westmana lat 22 i Szaję Rozenbluma, 18 lat. Nadto władze policyjne poszukują T. Glinkow, lat 50, umyślowo chorej.

— Urodzaj owoców.

Według opinii ogrodników w roku bieżącym na zasadzie dotychczasowych danych i obserwacji należy spodziewać się naogół pomyślnego urodzaju owoców. Zbiór czereśni zapowiada się obficie, wiśni więcej, niż średnio; śliwek powinno być dużo, gdyż w roku bieżącym niema szkodliwych owadów, które legły się w zawiązku; gruszek, które w ubiegłym roku nie obrodziły, zapowiadają się bardzo pomyślnie; zbiór jabłek powinien być więcej, niż średni; brzoskwiń dobry, natomiast morele uległy naogół zniszczeniu.

— Polityka wyznaniowa.

Synod prawosławny zawiadomił ministerium spraw wewn., że „chociaż przechożenie z wyznania prawosławnego na katolicykę na Chelmszczyźnie ustalo, jednak tamtejsze duchowieństwo prawosławne spodziewa się wznowienia „propagandy” katolickiej, zwłaszcza ze strony duchowieństwa katolickiego i u-nickiego z Galicji, gdzie biskup Bandurski już zorganizował odpowiednią akcję. Z tego powodu należy, by władze administracyjne zwróciły baczną uwagę na działalność kleru katolickiego w powiatach pogranicznych z Austrią”.

— Biuro kooperatyw wiejskich.

Wkrótce otwarte zostanie przy wydziale kółek C. T. R. biuro drobnych kooperatyw wiejskich, zapewniające pomoc organizującą się spółkom zbożowym, młynarskim, piekarskim i pieniężnym. O pozyskanie funduszu na utrzymanie biura zabiegał p. Ant. Wieniawski. Na cel ten bar. L. Kronenberg o-

harował po 3,000 rb. przez 3 lata, p. Godlewski z Łuszy na 500 rb. przez trzy lata, Sekcja kooperatyw C. T. R. 4,000 rb.

— 68 lat kapłanem.

Ks. Antoni Gruszczyński lat 62 liczący, jubilat od r. 1895, proboszcz par. Pierzchna od r. 1857, na własną prośbę został uwolniony od obowiązków i osiada w domu księży emerytów w Kielcach.

— Lekowanie języka.

Nadestano nam afisz T. wa Ubezpieczeń „Rosja” (agantury sosnowieckiej), wydrukowany w języku rosyjskim i zarękoje z zupełnym pominięciem języka polskiego.

— Za zaczepianie.

Za zaczepianie na ulicy Marii Kosta oraz za zakłócenie spokoju publicznego skazano na miesiąc aresztu E. Kącklego, Sz. Bibera i St. Zborowskiego.

— Kara za noż.

Za noszenie, przy sobie noża oraz za użycie go w bóje Antoniego Anielmowa i Michała Gieroba skazano na 3 m. aresztu.

— Kara za pijaństwo.

Stefana Piekarskiego za zakłócenie spokoju publicznego w stanie nie trzeźwym skazano na 2 m. aresztu.

Za okazanie się na ulicy w stanie mocno podchmielnym Tomasza Steiga skazano na 25 rb. kary lub 10 dni aresztu.

— Ciągnięcie loterii klasycznej.

Ciągnięcie 5-jej klasy 200 loterii klasycznej Królestwa Polskiego rozpocznie się dn. 10 czerwca i trwać będzie 10 dni.

— Łódź.

— **Bezrobocie.** Robotnicy czterech fabryk: Karola Ajserta, Drabkina, A. N. Warszawskiego oraz Markusa Bezbroda i Hafika w liczbie ogólnej 900 zastrajkowali, żądając podwyższenia płacy.

— Warszawa.

— **Al. Bandrowski.** W środę zmarł w Krakowie znany śpiewak opery Aleksander Bandrowski.

Urodzony w roku 1860 w Galicji, kształcił się na prawnika wszelako późniejsi uniwersytet krakowski i wstąpił na scenę lwowską, gdzie przedstawił się jako wyborny śpiewak operetkowy. W r. 1907 należał do składu opery warszawskiej, a w roku następnym osiadł na stałe w Krakowie.

Repertuar Teatru Polskiego w Warszawie.

Sobota, 31 — „Krakowacy i Górale”.
Niedziela, 1 i 6 — „Damy i Huzary”.

— Wyjaśnienie.

W szeregu nazwisk wyliczonych w artykule p. t. „Po strajku” a zamieszczonym w nr. 145 naszego „Gońca Częstoch.” nazwisko p. Ignacego Kaczyńskiego (Krakowska 31) dostało się jedynie przez pomyłkę.

Z powodu wyjazdu sprzedam tanio sklep spożywczy dystrybucyjny.

Rynek Wielkiśki nr. 46.
Zginiął paszport Walentego Romanowskiego, wydany przez gminę Olsztyn pow. Częstochowski.

Sklep spożywczy do sprzedania. Zawódzie, Marysia dom Pawłaka.

Poszukuje się do interesu egzysty dla Chrześcijańska pogodo od 1900 r. w spółni trebaby od Lipca w Piotrkowie z pewnym kapitałem kowie na ul. Piętnastka 10. Oferty Częstochowa ul. Teatralna Nr. 62 Witwie — 481—

Sklep

Zgubił dwa weksle po 100 rubli wystawione jeden przez Piotrkowski, drugi przez Warszawski. Oferty Częstochowa ul. Teatralna Nr. 62 Witwie — 481—

Potrzebni

Wieloletni kłopoty z powodu choroby żony i dzieci. Oferty Częstochowa ul. Teatralna Nr. 62 Witwie — 481—

Krowa bardzo

Wieloletni kłopoty z powodu choroby żony i dzieci. Oferty Częstochowa ul. Teatralna Nr. 62 Witwie — 481—

Złozono

Wieloletni kłopoty z powodu choroby żony i dzieci. Oferty Częstochowa ul. Teatralna Nr. 62 Witwie — 481—

Do wydzierzenia

Wieloletni kłopoty z powodu choroby żony i dzieci. Oferty Częstochowa ul. Teatralna Nr. 62 Witwie — 481—